

Yhteisen ymmärryksen rakentaminen sote-ammattilaisten ja nuorten välisessä vuorovaikutuksessa

Reetta Kettunen, väitöskirjatutkija, Tampereen yliopisto

Sote-ammattilaisten ja nuorten välinen vuorovaikutus on lapsiperheiden ja lastensuojelun palveluiden keskiössä. Vuorovaikutuksessa toteutetaan näiden institutionaalista tehtävää eli lapsen kasvun ja kehityksen turvaamista lapsen edun mukaisesti. Vuorovaikutus on kuitenkin haastavaa: ammattilaisilla ja nuorilla asiakkailla voi olla erilaiset käsitykset nuoren tilanteesta, heillä on erilaista osaamista ja ymmärrystä lapsiperheiden ja lastensuojelun palvelujärjestelmästä, erilaiset asemat sekä erilaisia odotuksia ja toiveita vuorovaikutukseen liittyen. Vuorovaikutuksessa esiin nousevat haasteet ovat monitahoisia ja niistä huolimatta nuorten ja ammattilaisten on tehtävä yhteistyötä ja rakennettava yhteinen ymmärrys nuoren tilanteeseen parhaiten sopivista vaihtoehdoista. Vuorovaikutuksen ja yhteisen ymmärryksen rakentumisen merkitys tunnistetaan ammattilaisten ja nuorten välistä vuorovaikutusta koskevissa tutkimuksissa, mutta lisää tutkimustietoa tarvitaan autenttisista vuorovaikutustilanteista, joissa ammattilaiset ja nuoret merkityksentävät nuoren tilannetta ja siten rakentavat siitä yhteistä ymmärrystä.

Tekeillä olevassa tutkimuksessa tarkastellaan sote-ammattilaisten ja nuorten välistä merkityksentämistä ja sitä, miten näissä merkitysneuvotteluissa rakennetaan yhteistä ymmärrystä. Tutkimus toteutetaan havainnointitutkimuksena, jonka aineistona on sote-ammattilaisten ja nuorten välisiä tapaamisia, joissa keskustellaan nuoren asiakkuudesta ja elämäntilanteesta. Analyysimenetelmä on action implicative discourse analysis (AIDA), joka mahdollistaa vuorovaikutuksen yksityiskohtaisen ja diskursiivisen analysoinnin.

Tutkimus kontribuoi teoreettisesti tuottamalla uutta tietoa merkityksentämisestä vähän tutkitussa kontekstissa sekä käytännöllisesti kehittämällä sote-palveluiden vuorovaikutuskäytänteitä ja ammattilaisten ja asiakkaiden välistä yhteistyötä.